

Tuzemská inflace nabírá na síle ...

Inflace zrychlila i v samotném závěru loňského roku. Spotřebitelské ceny v prosinci ve srovnání s listopadem poskočily o 0,2 %, a to především v důsledku neočekávaně rychlého růstu cen potravin, ve kterém se stále projevují dozvuky špatné úrody v posledních dvou letech způsobené horkým a suchým počasím. Meziročně se inflace dostala až na 3,2 %, tedy na úroveň, kde byla naposledy před sedmi lety. Ceny se zvyšovaly napříč celým spotřebitelským košem, s výjimkou telekomunikací, respektive dlouhodobým zlevňováním mobilů. Hlavním inflačním faktorem zůstalo bydlení a rostoucí ceny potravin. V rámci sektoru bydlení, kde ceny přidaly meziročně 5,1 %, přispěly k výraznému zdražování zejména ceny elektrické energie, které byly v prosinci o 12,3 % vyšší než před rokem. Svižně rostlo i nájemné (+3,7 %), vodné a stočné (+2,6 %) a zemní plyn (+3 %). Bydlení jako celek představuje zhruba 40 % současné inflace. Spolu s potravinami, které zdražily meziročně o 4,8 %, vygenerovaly tyto dvě položky spotřebitelského koše dvě třetiny celé inflace. Významnější vliv na růst cenové hladiny měly také ceny v sektoru stravování a ubytování. Průměrná míra inflace za celý rok 2019 skončila na 2,8 %, tj. o 0,7 p. b. více než v roce 2018 a v letošním roce dosáhne podle očekávání zhruba podobné výše.

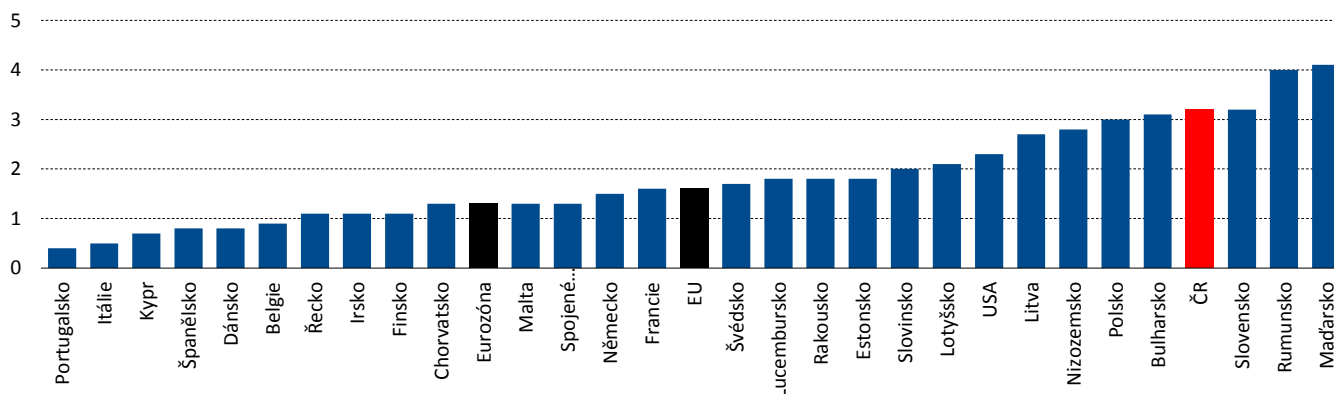
Domácí inflace se v prosinci opět vzdálila od prognózy ČNB i od horní hranice jejího tolerančního pásma. Začátkem letošního roku pravděpodobně ještě stoupne, neboť se do ní začnou propisovat vyšší spotřební daně u cigaret a alkoholu, pokračovat v růstu budou i náklady na bydlení. Nejisté jako vždy zůstávají ceny potravin. Proinflační působení domácí ekonomiky však bude postupně slábnout, neboť data z reálné ekonomiky ukazují na hospodářské zpomalení, které by se opožděně mělo projevit i na trhu práce. Teprve až ve druhé polovině roku lze očekávat návrat inflace zpět do blízkosti dvou procent.

Inflace míří vzhůru v celé Evropě, zejména pak v našem regionu. V Maďarsku atakovala dokonce úroveň 4 %. ČR se dělí spolu se Slovenskem o třetí místo ze zemí s nejvyšší inflací v rámci celé EU. S koncem roku 2019 rostla meziročně i americká inflace, a to o 2,3 % (z 2,1 % v listopadu). Svou roli zde sehrály zejména rostoucí ceny energií, ale i potravin a efekt statistické základny.

... a spolu s pozitivní globální náladou posiluje korunu

Vyšší inflace a zejména dobrá nálada na globálních trzích jsou bezprostředním impulsem pro zisky české koruny, kterým imponuje úleva spojená s řešením brexitu a podpisem první fáze obchodní dohody mezi USA a Čínou, stejně tak jako spíše pozitivní zprávy naznačující stabilizaci německého průmyslu. Předpokládáme, že i když se inflace bude nějakou dobu ještě nacházet nad svým cílem, ČNB i kvůli silnější koruně, která rovněž zpříšňuje měnové podmínky, ke zvýšení úrokových sazeb nakonec nepřistoupí (v Evropě je však jednou z mála bank, která se nebrání debatě o přísnější měnové politice).

Vývoj spotřebitelských cen v zemích EU a USA v prosinci 2019 (v %, z harmonizovaných indexů)

Zdroj: Eurostat, ČSÚ, MPO, graf MPO

Z DOMOVA

Škoda Auto loni prodala jeden a čtvrt milionu vozů

Mladoboleslavská Škoda Auto v loňském roce prodala 1,24 milionu vozů. Jedná se o meziroční pokles o 0,9 %, jehož důvodem je propad automobilového trhu v Číně. Na ostatních trzích mimo Čínu Škoda zvýšila dodávky zákazníkům o 5,3 % na 960,7 tis. vozů, z toho v Evropě o 5,8 % a v Rusku dokonce o 8,8 %. Největší zájem byl o model Octavia, kterého se prodalo 363,7 tis. kusů. S výrazným odstupem následovaly modely Fabia (172,8 tis. ks) a Kodiaq (171,8 tis. ks). Škoda Auto provozuje tři výrobní závody v České republice, vyrábí v Číně, Rusku, na Slovensku, v Alžírsku a Indii, většinou prostřednictvím koncernových partnerství, dále na Ukrajině a v Kazachstánu ve spolupráci s lokálními partnery. Je aktivní na více než 100 trzích. Zaměstnává v ČR asi 37.000 lidí.

Zdroj: Novinky

Koruna je k euru nejsilnější za sedm let

Koruna tento týden zpevnila k euru na nejsilnější úroveň za sedm let. Krátkodobě zdolala i hranici 25,10 koruny za euro a dostala se tak na svoji nejsilnější hodnotu vůči jednotné evropské měně od zahájení intervenčního režimu České národní banky. Intervence trvaly od listopadu 2013 a centrální banka během nich držela kurz nad 27 korunami za euro. Nejsilnější v historii byla koruna k euru v roce 2008, kdy se kurz blížil 23,90. Koruně nyní pomáhá výraznější inflace, ale i dobrá nálada na globálních trzích vlivem pozitivních zpráv týkajících se brexitu a podepsání první fáze obchodní dohody mezi USA a Čínou.

Zdroj: ČTK

Míra zadlužení vládních institucí klesla

Saldo hospodaření sektoru vládních institucí dosáhlo ve 3. čtvrtletí 2019 přebytku 15,2 miliardy korun, což odpovídalo 1,05 % HDP. Příjmy sektoru vládních institucí dosáhly 40,58 % HDP, zatímco výdaje 39,53 % HDP. Míra zadlužení sektoru vládních institucí klesla meziročně o 1,91 p. b. na 31,97 % HDP.

Zdroj: ČSÚ

Microsoft končí s podporou Windows 7

K 14. lednu 2020 Microsoft skončil s podporou Windows 7, operačního systému, který uživatelům sloužil uplynulých jedenáct let. Druhá nejpoužívanější a nejdéle podporovaná verze Windows přitom stále pohání 27 % počítačů, které se připojují k webu. V českém prostředí byla pozice Windows 7 těsně před koncem jejich oficiálního života jen o málo slabší – oproti listopadu 2019 klesl jejich podíl o jeden bod na 22 %. To znamená, že pětina počítačů na území České republiky bude čelit razantně zvýšenému bezpečnostnímu riziku.

Všechny tyto uživatele nyní čeká rozhodnutí, jak postupovat dál. Existuje několik možností. Pokud odhlédneme od toho, že si firemní zákazníci mohou začít platit podporu tohoto operačního systému, je tu varianta spočívající v přechodu na jiný operační systém. Vedle Mac OS od Applu, některé z Linuxových distribucí nebo cloudového systému, jako je třeba Chrome OS, bude možná někomu stačit mobilní telefon či tablet s mobilním operačním systémem.

Zdroj: idnes.cz

ZE ZAHRANIČÍ

USA a Čína podepsaly první část obchodní dohody

Americký prezident Donald Trump a čínský vicepremiér Liou Che podepsali první fázi obchodní dohody. Ta je zatím největším krokem k vyřešení 18 měsíců trvající obchodní války mezi dvěma největšími ekonomikami světa, která rozbouřila finanční trhy a zpomalila globální ekonomický růst. Dohoda však zatím neodstraňuje veškerá americká cla na čínský dovoz. Ta budou podle Trumpa odstraněna, jakmile obě země dokončí druhou část obchodní dohody, jejíž příprava by měla začít již brzy. Nejvýznamnější částí dohody je slib Číny koupit v příštích dvou letech zemědělské produkty a další zboží a služby z USA za částku, která bude proti roku 2017 vyšší o nejméně 200 miliard USD (4,5 bilionu Kč). Dohoda však zatím neřeší množství strukturálních rozdílů, které vedly Trumpovu vládu k zahájení obchodní války. Patří k nim zejména dlouhodobá praxe Pekingu podporovat státní podniky a zaplavovat zahraniční trhy levným zbožím.

Zdroj: Reuters, ČTK

V Německu nejnižší růst od roku 2013

Hrubý domácí produkt Německa se v loňském roce zvýšil o 0,6 %, což je nejpomalejší tempo od roku 2013. Předloni růst činil 1,5 %. Německá ekonomika, která je největší v Evropě a má zásadní vliv i na Českou republiku, se v poslední době potýká se slabší globální poptávkou, jež má negativní dopad na německý export a průmysl. I přes pokles tempa růstu ale Německo loni zažilo už desátý rok hospodářského vzestupu za sebou, což je nejdelší období od znovusjednocení v roce 1990. Mírná hospodářská expanze by měla pokračovat i letos. Lepší sentiment by se měl postupně přenést do vývoje investic i spotřeby domácností a přispět ke zvýšení ekonomické aktivity. Německá vláda v říjnu počítala s meziročním růstem o 1 %, centrální banka v prosincovém výhledu očekávala zvýšení o 0,6 %.

Zdroj: ČTK

Britská ekonomika výrazně zpomalila

Hrubý domácí produkt Spojeného království se v listopadu meziročně zvýšil pouze o 0,6 %, což je nejslabší tempo za více než sedm let. Britské podniky a spotřebitelé na podzim čelili značné politické nejistotě a teprve výsledek předčasných voleb vedl ke zlepšení podnikatelské i spotřebitelské důvěry díky nadějším, že ukončí tříletou politickou nejistotu a umožní spořádaný odchod Británie z EU. V meziměsíčním srovnání se HDP v listopadu snížil o 0,3 %, což představuje nejprudší pokles od dubna, kdy firmy spotřebovávaly zásoby, které si vytvořily v obavách, že Británie na konci března opustí EU bez dohody. Analytici předpokládali, že HDP v listopadu zůstane na říjnové úrovni.

Zdroj: ČTK

Čínská ekonomika rostla loni nejpomaleji za posledních 29 let

Čínská ekonomika v loňském roce vzrostla jen o 6,1 %, což byl nejnižší růst za 29 let. V roce 2018 rostla o 6,6 %, v posledním čtvrtletí loňského roku meziroční růst čínské ekonomiky zvolnil na 6 %. Nejnovější statistické údaje odpovídají očekáváním analytiků i cíli vytyčenému vládou v podobě 6 až 6,5 %, avšak v dolní části rozmezí. Loni oslabil průmyslová výroba, spotřebitelské výdaje i investice. Čína v roce 2010 díky rychlé hospodářské expanzi vystřídala na postu druhé největší ekonomiky světa Japonsko, hospodářský růst v Číně však zpomaloval vzhledem ke klesající domácí poptávce a také obchodním sporům se Spojenými státy.

Zdroj: ČTK

Průmysl EU v listopadu meziročně nižší, ale s prvky oživení

Průmyslová výroba ve společenství zemí platících eurem v listopadu meziročně klesla o 1,5 %. Čekal se pokles o 1,1 %, po snížení o 2,6 % v říjnu. Příznivěji vynivá meziměsíční srovnání ze sezónně očištěných dat, podle kterého produkce v listopadu vzrostla o 0,2 %, po říjnovém poklesu o 0,9 %. Pro českou ekonomiku je důležité, že se na tomto obratu nejvíce podílel německý průmysl, který se po dvou měsících poklesu vrátil k růstu o 0,9 %.

Zdroj: Eurostat

Trh s počítači se vrátil k růstu

Celosvětový prodej osobních počítačů loni vzrostl o 2,7 % na 266,7 mil. kusů. Zaznamenal tak první růst od roku 2011, kdy se prodej zvýšil o 1,7 %. Jedničkou na trhu byla čínská společnost Lenovo, která prodala 64,8 mil. ks, a její podíl na trhu činil 24,3 %. Druhé místo s prodejem 62,9 mil. počítačů a tržním podílem 23,6 % patří americké společnosti HP. Třetí místo obsadil Dell Technologies, který prodal 46,5 mil. ks a jeho tržní podíl činil 17,5 %.

Zdroj: ČTK

Růst maloobchodních tržeb v listopadu zpomalil

Meziroční růst tržeb tuzemských obchodníků, bez prodeje motorových vozidel, v listopadu zpomalil na 2,9 % z říjnových 3,4 %. Na růstu tržeb v maloobchodu oproti loňsku se podle statistiků nejvíce podílely prodeje e-shopů. Růst tržeb z prodeje zboží internetových obchodů a zásilkových služeb činil 14,5 %. Dařilo se i specializovaným prodejnám nepotravinářského zboží. Meziměsíčně maloobchodní tržby stouply o 0,1 %.

Maloobchodní tržby za nepotravinářské zboží vzrostly v listopadu meziročně o 5,7 % a za potraviny o 0,2 %. Výrazně více i tentokrát spotřebitelé nakupovali elektroniku, vybavení domácností a zboží pro volný čas. Tedy tradiční zboží, o které je zájem především v dobách konjunktury a malých obav z budoucnosti. Čísla z obchodů tak docela dobře korespondují s vývojem důvěry spotřebitelů v ekonomiku, která zůstává navzdory některým předpovědím stále velmi silná.

Výsledky maloobchodu znovu ukazují, že růst ekonomiky zůstává v režii spotřeby domácností podporované nízkou nezaměstnaností na jedné straně a solidním růstem mezd na straně druhé. Tento model přitom může fungovat i letos, avšak s očekávaným zpomalováním růstu reálných mezd nelze spoléhat na další prudký růst útrat v obchodech. Snad jen s výjimkou těch internetových, které ještě nevyčerpaly stávající potenciál.

Zdroj: ČSÚ, MPO, Patria

Druhý život pro baterie. Volvo autobusovými akumulátory napájí rezidenční komplex

Co bude s bateriemi elektromobilů, které ukončí svůj životní cyklus? Tato otázka zaměstnává celou řadu odborníků, kteří se snaží přijít na způsob, jak s použitými akumulátory naložit co možná nejekologičtěji a zároveň nejpragmatičtěji. Jednu z možností nyní představila společnost Volvo Buses, která baterie z elektrických autobusů využívá pro komunitní účely v jednom z göteborgských bytových komplexů.

Výroba elektromobilů a také jejich likvidace je z ekologického hlediska velice problematická. Platí to především pro lithium-iontový akumulátor, jehož životnost je poměrně omezená a rychle ztrácí na své kapacitě. Recyklace akumulátoru, který má své nejlepší dny dávno za sebou, není vůbec jednoduchou záležitostí a její standardně používané metody mohou pro životní prostředí představovat nemalou zátěž.

Na nástupcích lithium-iontových akumulátorů s mnohem delší životností využívající pokročilé elektrolyty i nové druhy katod se již horečně pracuje, ovšem jejich příchod a využívání se neuskuteční ze dne na den a cenovky budou z počátku vysoké. Lze tedy předpokládat, že lithium-iontové akumulátory budou masově využívány i v příštích desetiletích, a proto je zapotřebí najít způsob, jak je co nejefektivněji recyklovat, popřípadě znovu využívat.

Svůj koncept efektivního využití svých akumulátorů nyní představilo Volvo Buses, člen koncernu Volvo Group. Tato společnost se dá považovat za jednoho z průkopníků elektromobility v oblasti veřejné dopravy. V Göteborgu provozuje autobusy poháněné energií z baterií již od roku 2015, a právě jejich akumulátory nyní využívá coby zásobárnu energie pro jeden z rezidenčních komplexů tohoto švédského města.

„Ve společnosti Volvo Buses máme jasně stanovenou strategii udržitelnosti, jejímž cílem není jen vytvoření udržitelné veřejné dopravy, ale také práce na zajištění udržitelnosti celého hodnotového řetězce. Zároveň vytváříme další možnosti komerčního využití elektrických autobusů, protože oblast aplikace autobusových baterií je široká,“ vysvětluje Håkan Agnevall, prezident Volvo Buses.

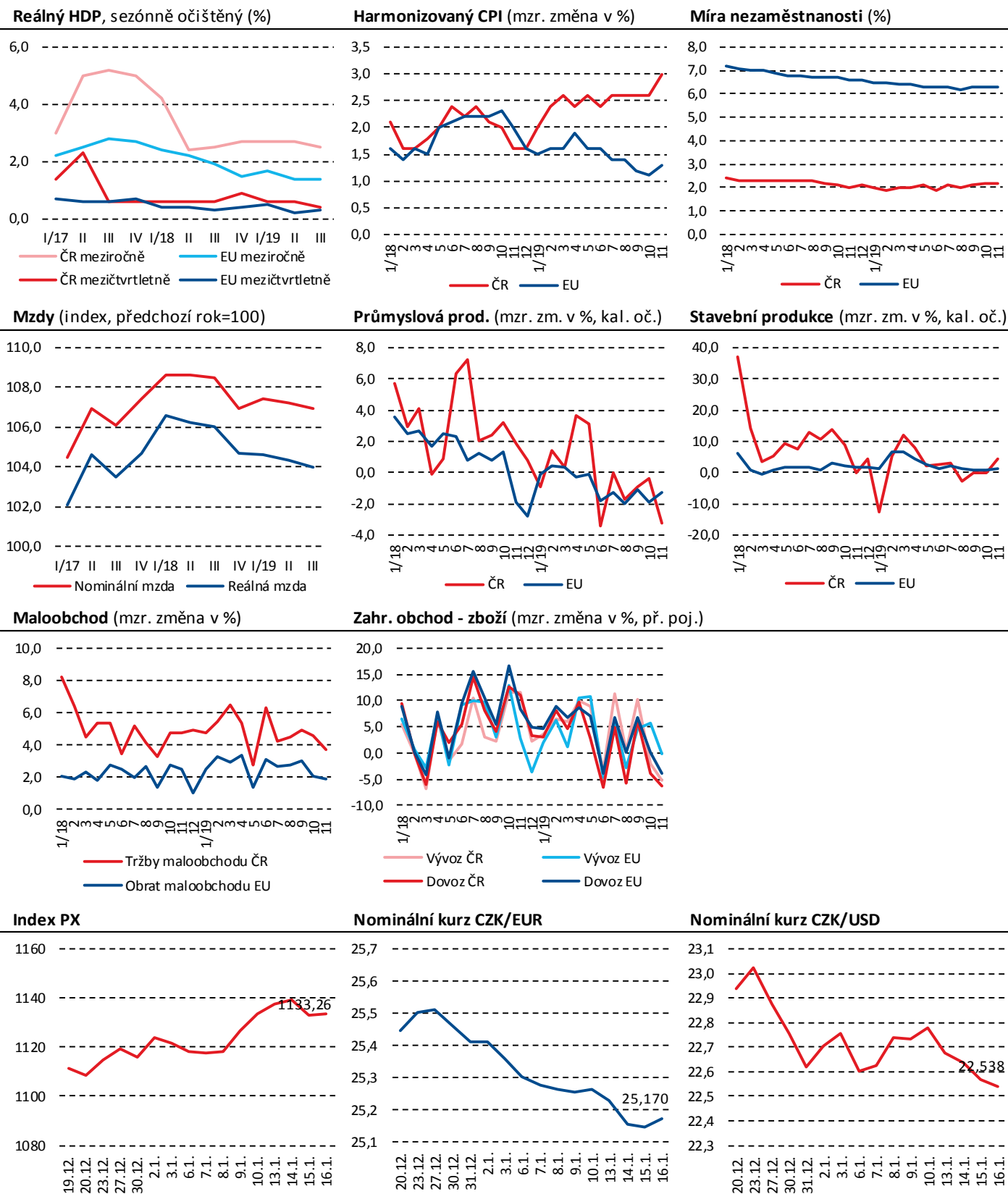
Životnost akumulátorů elektroautobusů se totiž po pěti letech přiblížila ke svému konci a bylo tedy nutné vyřešit otázku, jak s nimi dále naložit. Proto Volvo zahájilo ve spolupráci se společnostmi Stena Recycling a Stena Property projekt, v rámci kterého baterie z autobusů slouží pro komunitní účely.

Akumulátory byly z autobusů vyjmuty a nainstalovány na střechu rezidenčního komplexu Fyrklövern v Göteborgu. Jejich napájení probíhá pomocí solárních panelů taktéž umístěných na střeše. Energie v bateriích má za úkol zaručit energetickou soběstačnost veřejných prostor komplexu, jako jsou prádelny či venkovní osvětlení.

Možná si kladete otázku, co se s akumulátory stane v momentě, kdy jejich kapacita nebude dostačující ani pro komunitní účely? I na to projekt myslí a po konci životnosti baterií je pošle do Stena Recycling, kde z nich budou recyklovány užitečné suroviny.

Zdroj: Czechcrunch

Makroekonomická situace v ČR a EU28

Zdroje: Eurostat, ČSÚ, BCPP, ČNB, grafy MPO